

STICHTING PCPO Midden Brabant

Pedagogisch beleidsplan
Peuterplusgroep J.J. Anspachschoon Dongen

Inhoud

Inleiding	4
1. Pedagogische uitgangspunten voorschool J.J. Anspachschool	5
2. Pedagogische basisdoelen.....	6
2.1 Het bieden van emotionele veiligheid	6
2.2 Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van een persoonlijke competentie	6
2.3 Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van een sociale competentie	7
2.4 Het overdragen van normen en waarden	7
2.5 Opleidingseisen pedagogisch medewerkers	8
2.6 Veiligheid en gezondheid	8
2.6.1 Gezondheid.....	8
2.6.2 Veiligheid.....	8
2.7 Vierogen principe.....	8
3. Methode beschreven	10
4. De ontwikkelingsgebieden	11
4.1 Cognitieve ontwikkeling	11
4.2 Taalontwikkeling	11
4.3 Ontwikkeling van de motoriek en de zintuigen	12
4.4 Sociale en emotionele ontwikkeling	12
4.5 Ontwikkeling van identiteit en eigenwaarde	12
4.6 De ontwikkeling van de creativiteit.....	13
4.7 Omgang met ontwikkelingsvoorsprong.....	12
5. Observeren, signaleren en doorverwijzen	14
6. Ondersteuning leidsters	15
6.1 Oudercommissie.....	15
6.2 Stagiaires	15
6.3 religie en feesten	16
7.1 Algemeen.....	16
7.2 Dagindeling.....	15
7.3 Ouderbetrokkenheid	17
7.4 Doorgaande lijn	17
7.5 Groepsgrootte	
7.6 Verlaten van de groep	18
8. Opvang bij calamiteiten	19

J.J. Anspachschool
Kerkstraat 60
5101BD Dongen
0162-315500
anspach@pcpomiddenbrabant.nl
mei 2018

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan voor voorschool J.J. Anspachschool van de stichting PCPO Midden-Brabant. Wij zijn een stichting voor basisonderwijs.

De missie van PCPO Midden-Brabant

Het bestaansrecht van de stichting en de scholen ligt besloten in het feit dat we streven naar onderwijs van uitzonderlijke kwaliteit, waarbij elke school minimaal een voldoende wil halen op de inspectiecriteria. We streven ernaar dat alle kinderen van onze scholen *een goede basis* hebben meegekregen om zich verder te ontwikkelen tot een kritisch, actief en sociaal burger. We vertaalden deze missie in de volgende statement:

“Voor christelijk, kansrijk en kwalitatief goed onderwijs”

Christelijke normen en waarden als uitgangspunt

Kwalitatief hoogwaardig onderwijs

Zorg voor elk kind

Zorg en aandacht voor de omgeving

Ondernemend

De voorscholen zijn een belangrijk onderdeel van PCPO Midden-Brabant, juist omdat we het leggen van een goede basis zo belangrijk vinden. Wij werken vanuit een visie op de toekomst waarin een doorgaande lijn en een goede samenwerking voor- en vroegschool van essentieel belang is voor optimale onderwijs- en ontwikkelingskansen voor kinderen. Hiertoe wordt in twee van onze voorscholen extra aandacht besteed aan peuters met een ontwikkelingsvoorsprong.

Het biedt peuters een veilige en stimulerende speelplek waar zij zichzelf mogen zijn en zich verder kunnen ontwikkelen. De leidsters zijn deskundig en betrokken, zij begeleiden en ondersteunen de kinderen en hun ouders in de tijd dat de voorschool wordt bezocht.

PCPO Midden-Brabant heeft 3 voorscholen: 1 op basisschool de Menorah, 1 op de J.J. Anspachschool in Dongen en 1 op basisschool de Schoof in Raamsdonksveer. De groep op de J.J. Anspachschool bestaat uit maximaal 16 kinderen die door twee ervaren en goed opgeleide leidsters wordt begeleid. Op de Menorah wordt het VVE-programma aangeboden en is er sprake van 1 pedagogische kracht op 6 kinderen.

De voorschool op de J.J. Anspachschool is een zogenaamde plusgroep. Zij richt zich voornamelijk op kinderen die qua ontwikkeling behoefte hebben aan meer en uitdagender aanbod dan de reguliere peuterspeelzaal kan bieden. Om dit te realiseren wordt een intensieve samenwerking met de kleutergroep(en) nagestreefd.

De ouderbetrokkenheid wordt als een belangrijk en essentieel onderdeel gezien. Het is verweven in de manier van werken van de leidsters. Daarnaast wordt er gezorgd voor een goede aansluiting op en een doorgaande lijn naar het basisonderwijs.

1. Pedagogische uitgangspunten voorschool J.J. Anspachschool

Missie

“Kwaliteit in diversiteit”

Ieder kind is uniek. Als school willen wij dan ook onze kinderen de kans bieden om al hun talenten te ontwikkelen. De J.J. Anspachschool is een Protestants Christelijke school met een voorschool. De christelijke waarden en normen zijn ons uitgangspunt. Er zitten op onze (voor)school kinderen met verschillende achtergronden. We proberen elkaar te ontmoeten met respect voor elkaars mening en overtuiging. We gaan op een goede manier met elkaar om en iedereen krijgt binnen een veilig klimaat de ruimte om te zijn wie hij is.

Kinderen hebben recht op een inspirerend aanbod van de hoogste kwaliteit, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Onze (voor)school moet daarom continue werken aan een duurzame ontwikkeling en verbetering van de kwaliteit van het aanbod. Het leggen van een goede basis voor de ontwikkeling van taal, reken en sociale prestaties staat op de eerste plaats in de voorschool, want deze basisvaardigheden zijn onmisbaar voor het succes van kinderen in hun verdere schoolloopbaan en in de maatschappij. Daarnaast willen wij kinderen een rijke leer- en ontwikkelomgeving bieden, zodat we recht doen aan de meervoudigheid van hun talenten en we kunnen inspelen op de vragen van de maatschappij.

Pedagogische visie

Kinderen hebben een stimulerende en uitdagende omgeving nodig. Dit prikkelt de leergierigheid en nieuwsgierigheid van kinderen, doet recht aan onderlinge verschillen en ondersteunt de ontwikkeling.

Onze pedagogisch medewerk(st)ers zijn van cruciaal belang. Zij hebben (onder meer) een opvoedende taak om de aan hun zorg toevertrouwde kinderen op te voeden tot goede burgers. Daarom vinden we het belangrijk, dat kinderen goed met zichzelf en met anderen (dichtbij en ver weg) kunnen omgaan. De pedagogisch werk(st)ers creëren daartoe een veilig en gestructureerd klimaat waarin kinderen zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen. Kernwoorden zijn: relatie, competentie en autonomie.

De pedagogische uitgangspunten zijn:

- peuters kunnen met plezier spelen in een veilige en vertrouwde omgeving;
- elk kind wordt als een zelfstandig individu gezien en zo ook benaderd en behandeld, we gaan hierbij uit van de theorie van Meervoudige intelligentie;
- elk kind krijgt de mogelijkheid zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen, waarbij aangesloten wordt bij de ontwikkeling van het kind.
- ieder kind leert om te gaan met zijn eigen emoties en die van een ander zonder dat er onderscheid wordt gemaakt naar afkomst, sekse, huidskleur, handicap of ontwikkelingsachterstand;
- elk kind wordt hierin begeleid en doelgericht gestimuleerd door ervaren en goed geschoolde leidsters;
- ouders worden actief betrokken bij de ontwikkeling van hun kind en gestimuleerd om zelf actief met deze ontwikkeling bezig te zijn.

2. Pedagogische basisdoelen

In de Wet Kinderopvang en Kwaliteitseisen Peuterspeelzaal worden vier pedagogische basisdoelen genoemd ten aanzien van het (mede) opvoeden van kinderen:

- 1) het bieden van emotionele veiligheid;
- 2) gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties;
- 3) gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties;
- 4) het overdragen van normen en waarden.

2.1 Het bieden van emotionele veiligheid

Werken aan emotionele veiligheid betekent zorgen voor een emotioneel veilige basis waar kinderen ontspannen kunnen spelen en zichzelf zijn. Als een kind zich veilig en geborgen voelt kan het zich gaan ontwikkelen en splendorwijs de wereld om zich heen ontdekken.

Dit gevoel van veiligheid wordt bepaald door:

- de relatie tussen leidster en het kind;
- de inrichting van de ruimte;
- bekende leeftijdsgenootjes;
- het aanbieden van spelmaterialen en activiteiten die passen bij de ontwikkelingsfase van het kind.
- Elk kind heeft een mentor.

Het bieden van emotionele veiligheid doen we door:

- Er zijn vaste leidsters op de groep.
- Elk kind heeft een mentor.
- De ruimte is ingericht voor 3 jarigen. Er zijn hoeken waar kinderen rustig kunnen spelen en in de zaal is voldoende ruimte om zich vrij te bewegen.
- Veel kinderen kennen elkaar uit de wijk en er zijn veel leeftijdsgenootjes. Daarnaast doen de leidsters spelletjes en activiteiten waarbij de kinderen elkaar en hun namen leren kennen. Door bijvoorbeeld een kindje uit te kiezen om kort mee te dansen om vervolgens een ander kindje te kunnen kiezen, de namen worden steeds door de leidster genoemd en herhaald.
- Voor ieder nieuw kind is een vast wenritueel en er wordt een wenperiode afgesproken die kind specifiek is.
- Iedere dag heeft een vaste structuur met terugkerende activiteiten die passen bij de leeftijd van 3 jaar. Ook het speelgoed is hierop aangepast.

2.2 Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van een persoonlijke competentie

Het gaat hier om persoonlijke kenmerken van een kind, zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Als een kind de gelegenheid heeft deze eigenschappen te ontwikkelen leert het op een goede manier problemen aan te pakken en zich aan te passen aan veranderingen. Hoe meer kans een kind krijgt om te spelen en te ontdekken hoe meer het de kans krijgt deze persoonlijke competenties te ontwikkelen.

Een kind leert vooral door spel, maar ook door het afkijken van de kunst (voorbeeldwerking volwassenen, fantasiespel, leren van elkaar) en door te experimenteren en al doende te ontdekken. Het ontwikkelen van persoonlijke competenties doen we door:

- Het aanbieden van een divers en thematisch gericht spel- en activiteitsaanbod gericht op de ontwikkelingsfase van het kind.
- Het aanbieden van extra uitdagende activiteiten vanuit het kleuteraanbod wanneer het kind er expliciet of impliciet om vraagt.
- Het geven van gerichte en op dit kind afgestemde tutoring met aandacht voor de persoonlijke competenties die versterkt kunnen worden.
-

2.3 Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van een sociale competentie

Werken aan sociale competenties betekent dat we kinderen leren met elkaar om te gaan. Kinderen zullen leren dat anderen ook belangrijk zijn en dat zij rekening met elkaar moeten houden. De voorschool is bij uitstek één van de plekken waar kinderen kunnen leren samenleven. Zij leren dit door samen te spelen, samen ruzie te maken en het weer goed te maken, elkaar te helpen en emoties te delen door te praten over wat ze meemaken. De leidsters steunen het kind in het goed leren omgaan met anderen.

Het ontwikkelen van sociale competenties doen we door:

- Het aanbieden van vrij spel momenten die leidsters op afstand begeleiden.
- Het aanbieden van momenten waarin de kinderen in een klein groepje gezamenlijk bezig zijn met sociale competenties door bijvoorbeeld beurten te geven, spelregels te volgen, houden aan afspraken.

2.4 Het overdragen van normen en waarden

Kinderen moeten nog leren omgaan met het feit dat er veel verschillen zijn tussen mensen en culturen. Zij moeten de kans krijgen zich de normen en waarden, de “cultuur” van een samenleving eigen te maken. Dat gaat niet zomaar. Het gaat hier als het ware om de vraag wat wel en niet mag. Daarbij streven we naar wat “normaal” is en breed geaccepteerd. Daarvoor moet je afspraken maken en rekening met elkaar leren houden.

De leidsters hebben hierin een voorbeeldfunctie. Door het geven van informatie, door uit te leggen en samen afspraken te maken worden grenzen gesteld en daarmee een veilig kader geboden. Kinderen leren het verschil tussen goed en kwaad, tussen wat ze moeten en wat ze mogen/willen. Wij willen kinderen daarin stimuleren en leggen zo min mogelijk dwingend op. Kinderen leren dan keuzes maken en ervaren de consequenties daarvan.

Het overdragen van normen en waarden doen we door:

- De leidsters leggen duidelijk aan een kind uit waarom ze iets wel of niet mogen doen. Dit gebeurt op het niveau van het kind en in contact met het kind.
- De leidsters zijn consequent in hun houding en gedrag naar de kinderen. Zij hebben in alle situaties een voorbeeldfunctie naar de kinderen zowel in het contact naar de kinderen als naar ouders of elkaar.

2.5 Opleidingseisen pedagogisch medewerkers

Alle pedagogisch medewerkers zijn tenminste geschoold volgens de minimale eisen van de wet Oke. Beide vaste pedagogisch medewerkers hebben jaarlijks de herhaling van de BHV De organisatie waar de herhaling plaats vindt is nu een onderzoek gestart of dit certificaat ook de kinder- EHBO dekt. Deze organisatie geeft ook kinder- EHBO, mocht het huidig certificaat niet voldoende zijn, dan hebben we de goedkeuring van de directie om alsnog zo spoedig mogelijk de opleiding te volgen

2.6 Veiligheid en gezondheid

Jaarlijks, wordt een risico-inventarisatie uitgevoerd op locatieniveau. Deze wordt besproken met de leidsters en is inzichtelijk voor ouders op de locatie. Aan de risico-inventarisatie is een actieplan verbonden. Deze wordt twee maal per jaar met de pedagogisch medewerksters besproken. Afspraken worden vastgelegd. Dit geldt tevens voor de gezondheidsinventarisatie. Eventuele incidenten en ongelukken worden geregistreerd en besproken met de leidinggevende.

2.6.1 gezondheid.

We hanteren de richtlijnen van de GGD. Zoals in de RI&E omschreven. De pedagogisch medewerkers bespreken regelmatig met ouders de gezondheid van de kinderen en geven onze richtlijnen door.

De kans op infectie is aanwezig. Om deze te beperken hanteren we strikte hygiënische maatregelen die terug te vinden zijn in de RI&E. Bijvoorbeeld handen wassen, toilet reinigen, gebruik van eigen beker, ontsmetten van tafels.

2.6.2 veiligheid.

Beide pedagogisch medewerkers hebben de cursus meldcode kindermishandeling gevolgd. Binnen de J.J. Anspachschool hanteren wij dit protocol.

Grootste risico's veiligheid

Als de peuters binnen onze organisatie aanwezig zijn is er altijd kans op een ongeval. Grote risico's zijn niet uitgesloten, zoals brand. Wij hanteren strikt onze huisregels en spreken elke bezoeker, binnen onze groep, hier op aan. De huisregels hangen in het lokaal en worden regelmatig met elkaar door gesproken. Jaarlijks worden de huisregels op schrift gesteld. De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen als er onverwacht iets mocht gebeuren. In verband met de sociale veiligheid verwijzen we u naar 2.7 het vierogen principe

2.7 Vierogen principe

Een ander aspect binnen de veilige leer en werk omgeving is het vierogen principe. Ten alle tijden zijn er twee volwassen personen aanwezig in de peuterplus groep. Daarnaast wordt de naast gelegen ruimte gebruikt door een kleutergroep. Omdat de tussendeuren meestal openstaan kan er altijd door een andere leerkracht meegekeken worden. Mocht één van de leidsters onverwacht uitvallen, zal er altijd verantwoordelijke vervanging geregeld worden.

Dat betekent dus dat de dagopvang op onze locatie zo is georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiair, vrijwilliger of andere volwassenen zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

Achterwachtregeling,

Omdat de peuterplusgroep een onderdeel is van een basisschool en er diverse gediplomeerde krachten aanwezig zijn, zijn er in geval van overmacht, genoeg personen op de locatie aanwezig. Zie ook punt 8 opvang bij calamiteiten.

3. Methode beschreven

In de voor- en vroegschool wordt gewerkt met het onderwijsconcept basisontwikkeling. Wij gaan er vanuit dat de ontwikkeling en het leren van jonge kinderen het meest effectief is als je activiteiten onderneemt die kinderen zinvol en interessant vinden. Binnen een schooljaar komen diverse thema's aan bod die aansluiten op de belevingswereld van de kinderen. De activiteiten binnen deze thema's worden spelenderwijs aangeboden (zie beleidsplan basisontwikkeling).

Onze uitgangspunten zijn:

- Er wordt thematisch gewerkt, binnen een thema komen alle kernactiviteiten aan de orde: spelactiviteiten, constructieve activiteiten, talige activiteiten, rekenkundige activiteiten, gespreksactiviteiten etc. Een thema duurt een aantal weken en zoveel mogelijk staat in het teken van het thema
- Er wordt geobserveerd en geregistreerd volgens het observatiesysteem 'KIIK'
- In de jaarplanning staat beschreven welke ontwikkelingslijnen (KIIK) aangeboden worden binnen de thema's.
- Iedere dag heeft een vaste structuur en ritme, aangegeven door dagritme kaarten met duidelijke pictogrammen.

Er wordt gewerkt volgens de volgende basis begrippen: autonomie-veiligheid en initiatief leidster- initiatief kind. Een kind moet de mogelijkheid hebben zich zelfstandig te ontwikkelen. Het mag zelf materiaal pakken en het aanbod in de groep is rijk en gevarieerd. Daarnaast moet het kind zich veilig voelen en is de nabijheid van de leidster nodig als voorwaarde om zich te kunnen ontwikkelen. Het initiatief nemen van de leidster komt tot uitdrukking in de tutoring en het aanbod in de kring. Het initiatief van het kind zit in het vrije spel en het leren van andere kinderen in de groep.

Thema's:

Binnen een schooljaar komen er diverse thema's aan bod die aansluiten op de belevingswereld van de kinderen. Voorafgaand aan het schooljaar wordt er een jaarplanning gemaakt waarin staat beschreven welke thema's aan bod komen. In deze planning staat ook beschreven welke ontwikkelingsgebieden extra in de aandacht staan. Aan alle ontwikkelingsgebieden (cognitieve ontwikkeling, taalontwikkeling, ontwikkelen van de motoriek en de zintuigen, sociaal-emotionele ontwikkeling, ontwikkeling van identiteit en eigenwaarde, ontwikkeling van de creativiteit) wordt door alle thema's heen en op verschillende manieren aandacht besteed.

In de peutergroep en de kleutergroepen worden dezelfde thema's aangeboden. Dit nodigt uit om bij elkaar binnen te lopen om bijvoorbeeld gemaakt werkjes te bekijken, samen een activiteit te ondernemen of gezamenlijk een prentenboek te lezen.

4. De ontwikkelingsgebieden

De voorschool ondersteunt de kinderen bij hun ontwikkeling door gebruik te maken van de hierboven beschreven methode. Spelen en plezier hebben in het spel staan centraal. In de ontwikkeling van een kind zijn diverse ontwikkelingsgebieden te onderscheiden. Deze gebieden zijn niet strikt van elkaar te scheiden omdat het jonge kind deze vaak in samenhang ontwikkelt.

We omschrijven de volgende ontwikkelingsgebieden voor de duidelijkheid apart:

1. cognitieve ontwikkeling
2. taalontwikkeling
3. ontwikkelen van de motoriek en de zintuigen
4. sociaal-emotionele ontwikkeling
5. ontwikkeling van identiteit en eigenwaarde
6. ontwikkeling van de creativiteit

4.1 Cognitieve ontwikkeling

Cognitie heeft te maken met de manier waarop men informatie uit de omgeving opneemt, bewaart, verwerkt en gebruikt. Kinderen ontdekken via spel hoe iets werkt. Spelenderwijs leren ze bijvoorbeeld de betekenis van begrippen als: boven-onder, veel-weinig, groot-klein. Ze leren onderscheid te maken in oorzaak en gevolg.

Het stimuleren van de cognitieve ontwikkeling doen we door:

Binnen de voorschool kunnen kinderen op een kindeigen wijze leren. Dat gebeurt door spelen, fantaseren en ontdekken. Er is voldoende speelgoed aanwezig dat de cognitieve ontwikkeling bevordert. De leidsters ondersteunen en stimuleren de kinderen en sluiten aan bij het ontwikkelingsniveau van het kind.

4.2 Taalontwikkeling

Taal is een belangrijke manier om met de omgeving te communiceren. De taalontwikkeling begint al bij de geboorte van het kind. Door veel met kinderen te praten en actief te reageren op hetgeen ze zeggen zal de taalontwikkeling over het algemeen als vanzelf verlopen.

Peuters hebben veel behoefte aan herhaling. Door woorden vaak te horen worden die gemakkelijk door het kind 'opgeslagen'. Daardoor begrijpen zij na een tijdje wat er bedoeld wordt met een woord.

Het stimuleren van de taalontwikkeling doen we door:

Naast veel praten met de kinderen wordt de taalontwikkeling gestimuleerd door te lezen, te zingen, versjes te zeggen en verhalen te vertellen. Tijdens het spelen worden de kinderen ook onderling gestimuleerd om met elkaar te communiceren. Dit gebeurt ook in de kring en tijdens het eten. Thematisch worden in de voorschool onderwerpen die dicht bij de belevingswereld van de peuter staan belicht.

4.3 Ontwikkeling van de motoriek en de zintuigen

De motorische ontwikkeling wordt over het algemeen gesplitst in de grove en de fijne motoriek. Onder de grove motoriek vallen de grote bewegingen en onder de fijne motoriek vallen de kleine bewegingen die je met de handen en vingers maakt. Spelenderwijs, bijvoorbeeld door te klauteren, springen, rennen, oefenen de kinderen hun grove motorische vaardigheden, en door bijvoorbeeld krassen en tekenen of kralen rijgen oefenen ze de fijne motoriek.

Wat betreft de ontwikkeling van de zintuigen, onderscheiden we de volgende zintuiglijke functies: zien, horen, voelen, ruiken en proeven. Peuters begrijpen en ontdekken de wereld om hen heen via de zintuigen. In de loop van hun ontwikkeling leren kinderen zintuiglijke waarnemingen te benoemen.

Het stimuleren van de motorische en zintuiglijke ontwikkeling doen we door:

De kinderen krijgen volop de mogelijkheid om buiten te spelen en te fietsen. Binnen spelen ze met Duplo, poppen, kralen, auto's en puzzels. Ook worden allerlei bewegingsspelletjes gedaan en wordt er op muziek gedanst.

De zintuiglijke ontwikkeling wordt gestimuleerd door de kinderen te laten spelen met allerlei soorten zintuiglijke materialen en gerichte spelletjes in de vorm van kijk- en luisteropdrachten. Kinderen ontwikkelen hun zintuiglijke waarneming door te ervaren en te experimenteren met bijvoorbeeld klei en verf.

4.4 Sociale en emotionele ontwikkeling

Peuters zijn nog erg gericht op zichzelf. Ze kunnen niet zomaar samen spelen en ze hebben vaak moeite met delen. Ook peuters moeten leren samen te spelen en met elkaar om te gaan. Op deze manier ontwikkelen ze een eigen identiteit en leren zich te onderscheiden van anderen. De leidsters helpen de kinderen daarbij door ze sociale regels te leren waardoor de sociale omgang makkelijker en aangenamer wordt. Duidelijkheid qua regels, duidelijke structuur en vaste afspraken geven houvast aan de kinderen. We vinden het belangrijk dat kinderen leren respect te hebben voor anderen en voor materialen. Ze moeten leren dat niet alles kan, dat er grenzen zijn en consequenties als je deze overtreedt.

Het stimuleren van de sociale en emotionele ontwikkeling doen we door:

De peuters te leren rekening te houden met elkaar, dat ze leren samen te spelen en daarbij weten om te gaan met de sociale regels. Maar ook dat ze recht hebben op alleen spelen als ze dat graag willen. De leidsters laten zien hoe je met anderen omgaat, er wordt duidelijk uitgelegd wat zijzelf of een ander prettig vindt of juist niet in de omgang met elkaar. Belangrijk is dat de leidsters betrokken zijn bij de kinderen. Ze laten merken dat ze emoties van kinderen zien en ze reageren hierop rechtstreeks naar de kinderen.

4.5 Ontwikkeling van identiteit en eigenwaarde

Zo rond het tweede jaar begint het kind te ontdekken dat het zelf dingen kan veroorzaken en dat de omgeving daarop reageert. De peuter wordt zich bewust van zijn eigen persoon en krijgt een eigen wil. Het kind maakt onderscheid tussen zichzelf en de omgeving.

Het stimuleren van de ontwikkeling van identiteit en een gevoel van eigenwaarde doen we door:

We benaderen kinderen positief, tonen waardering, nemen ze serieus en luisteren goed naar ze.

De sterke eigen wil van de peuter zien we als een stadium in de ontwikkeling van de identiteit. Binnen duidelijke grenzen krijgt het kind de ruimte om hiermee te experimenteren.

4.6 De ontwikkeling van de creativiteit

Peuters leven in een voor hen vaak magische wereld en binnen deze wereld gebruiken ze fantasie en fantasiefiguren. Kinderen gaan krassen, tekenen en vingerverven om vervolgens te benoemen wat ze gemaakt hebben. Dit is een begin van het scheppend vermogen. Belangrijk bij de creatieve ontwikkeling is 'doen omdat het leuk is' zonder direct doel. De waardering van de omgeving helpt bij de versterking van het gevoel competent te zijn. Voor de ontwikkeling van de creativiteit is de omgang met verschillende materialen van belang.

Het stimuleren van de creatieve ontwikkeling doen we door:

In de peutergroep bieden we veel verschillende creatieve activiteiten aan met heel diverse materialen: knutselen, verven, muziek maken, zingen, dansen en verkleeden. Het is een vast onderdeel van het dagprogramma. We vinden het belangrijk dat de kinderen zich op hun eigen manier kunnen uitdrukken. Het plezier bij het creatief bezig zijn staat voorop.

4.7 Omgang met ontwikkelingsvoorsprong

Bij de voorbereiding van de thema's die in de peuterplusgroep en de kleutergroepen gevolgd worden, wordt gebruik gemaakt van de leerstijlen zoals Kolb die beschreven heeft. Daarnaast wordt aan de hand van de taxonomie van Bloom gekeken welke vaardigheden bij het individuele kind passend zijn. Door de intensieve begeleiding is het mogelijk om elk kind op individueel niveau uit te dagen om te komen tot een optimale bloei. Bij alle thema's zijn activiteiten gepland die een beroep doen op het hogere orde denken zoals dit in de taxonomie van Bloom vermeld wordt. In de praktijk zal dit te zien zijn door de het leggen van verbanden, het zien van oorzaak-gevolg, het stellen van doordenkvragen, het oplossen van vraagstukjes. Dit zijn allemaal activiteiten die de vaardigheden van het hogere orde. De coördinator hoogbegaafdheid is betrokken bij de voorbereiding van de thema's en maakt samen met de leidster(s) de evaluaties van de geplande activiteiten. Een intensief contact waarborgt de kwaliteit van de geboden activiteiten. De coördinator hoogbegaafdheid zal door middel van groepsobservaties en voortgangsgesprekken met de leidster(s) de ontwikkeling van de kinderen volgen. Ook is zij betrokken bij de gesprekken met ouders van de leerlingen waarbij er sprake is van een ontwikkelingsvoorsprong. Voor de leerlingen die behoefte hebben aan een verrijkend lesaanbod is spelmateriaal aanwezig dat aansluit bij hun ontwikkelingsbehoefte. Door gebruik te maken van het observatiesysteem 'KIIJK' kan op adequate wijze de ontwikkeling van de kinderen gevolgd worden. De visie en het beleid ten aanzien van (hoog) begaafdheid zoals deze op de J.J. Anspachschool gehanteerd wordt, staan ook centraal in het aanbod voor kinderen van de peuterplusgroep die daar behoefte aan hebben. Er wordt uitgegaan van mogelijkheden van een kind, dit is het vertrekpunt van een ontdekkingstocht waarbij het kind leidend is, de leidster(s) stimulerend zijn en de leefomgeving uitdagend is. Spel, werkjes en activiteiten worden hierop afgestemd. Voor meer informatie zie ook het beleidsplan (Hoog)Begaafde leerlingen.

5. Observeren, signaleren en doorverwijzen

Een belangrijk onderdeel van het werken in de voorschool is het kijken naar kinderen. De leidsters doen dat continue en heel gericht. Al pratend, spelend en werkend met de kinderen verzamelen zij informatie over en inzicht in de ontwikkeling van ieder kind.

We onderscheiden in het proces van observeren, signaleren en doorverwijzen vier stappen. Iedere stap wordt hieronder uitgebreid beschreven.

Stap 1: Observatie De leidsters observeren dagelijks ieder kind. De informatie die daaruit voortkomt delen zij in eerste instantie met hun collega-leidster en maken er zo nodig een aantekening. Ouders worden geïnformeerd over hun kind; hoe heeft het gespeeld en gegeten/gedronken. In deze contacten worden de eerste kleine zorgen of opvallendheden gemeld. Uiteraard kunnen ook ouders aangeven dat zij een gesprek over hun kind willen als zij zorgen hebben. De leidsters zullen dit initiatief altijd positief tegemoet treden

Stap 2: Lichte zorg Zien de leidster een ontwikkeling van een kind of gedrag anders worden dan normaal gesproken mag worden verwacht, dan spreken we van lichte zorg. De leidsters gaan in gesprek met de intern begeleider (IB'er) van school en de ouders. Daarnaast kunnen ze de zorg delen met het consultatiebureau en hun verzoeken op specifieke zaken als gehoor, motoriek en dergelijke te letten bij een volgend consult van ouder en kind. Voor het gesprek met de ouders wordt een aparte afspraak gemaakt zodat de zorgen op een rustige manier met de ouders gedeeld kunnen worden. Dit gesprek voert de leidster zelfstandig.

Stap 3: Blijvende zorg Wordt er geen verandering gezien in de ontwikkeling of gedrag van een kind ondanks stap 2 dan spreken we van blijvende zorg. Op dat moment vindt er een observatie van het kind door de IB'er plaats. De ouders worden hiervan op de hoogte gebracht. Na de observatie wordt er een plan van aanpak gemaakt en besproken met de ouders. Dit kan in een gesprek op de voorschool zijn of bij de ouders thuis. Een onderdeel van het plan van aanpak kan zijn dat het kind en/of gezin wordt ingebracht in het casusoverleg van het centrum voor Jeugd en Gezin.

Stap 4: Warme overdracht Dit is de laatste stap als de zorgen echt blijven bestaan en er geconcludeerd wordt dat er intensievere hulp nodig is of een veilig thuis melding. Gedacht kan worden aan de inzet van het Algemeen Maatschappelijk Werk, de schuldhulpverlening of Bureau Jeugdzorg. Naar al deze en andere instanties wordt met grote zorg en integriteit voor het kind en gezin gewerkt. In een persoonlijk contact wordt aangegeven waar de zorgen uit bestaan, wat er is gedaan en waar knelpunten zitten. Daarnaast kan het zijn dat een kind beter op zijn plaats is in het speciaal onderwijs of bij een Medisch Kinderdagverblijf. Het consultatiebureau neemt hiervoor vaak het initiatief. De IB'er heeft dan als taak om de ouders in dit proces te ondersteunen en te begeleiden bij het maken van keuzes, het leggen van contacten en het maken van verbindingen.

Om deze stappen goed te kunnen vastleggen, hanteren wij het mentor principe. Elke peuter wordt begeleid door de vaste mentor. Beide pedagogisch medewerkers zijn mentor van alle kinderen, beiden zijn altijd aanwezig. Dit omdat wij een klein team zijn en dagelijks alle peuters samen doorspreken. Wij zijn blij met elk oudercontact, dus kunnen gelijk met hen in gesprek gaan. Oudercontacten zijn er bij de intake, bij de evaluatie na 4 weken, bij de eindevaluatie, tussentijds om de 3 maanden en in geval van bijzonderheden. Bij de intake worden de ouders op de hoogte gebracht van ons mentorschap. Dat beide pedagogisch medewerkers verantwoordelijk zijn en als aanspreekpunt dienen. De pedagogisch medewerkers bespreken altijd alle kinderen samen door en kunnen zo de verantwoording blijven delen.

6. Ondersteuning leidsters

De leidsters worden intensief begeleid en ondersteund door de onderbouwcoördinator, de coördinator hoogbegaafdheid, de IB'er en een coach/ pedagogisch beleidsmedewerker.

Binnen de stichting kindvoorziening PCPO is een pedagogisch beleidsmedewerkster werkzaam. Zij heet, Desiree Langerhuizen. De leidsters kunnen haar benaderen indien nodig en jaarlijks volgens afspraak.

Daarnaast kunnen de leidsters terecht bij het zorg en advies team van de school waarin ook externen plaats kunnen hebben. Ook de contacten met de leerkrachten van groep 0/1 zijn gericht op het samenwerken en ondersteunen van de leidsters.

6.1 Oudercommissie

De school heeft een oudercommissie voor hand en spandiensten. In de oudercommissie worden ook ouders van de voorschool gevraagd zitting te nemen.

6.2 Stagiaires

Leren inspireert, motiveert en draagt bij aan de kwaliteit van de dienstverlening. Als lerende organisatie houdt dat in dat we een cultuur ontwikkelen waarin we kennis delen en kennis ontwikkelen binnen de hele organisatie. Het principe van de lerende organisatie geldt voor alle medewerkers: beroepskrachten, stagiaires én vrijwilligers. Beroepskrachten hebben de taak om stagiaires en vrijwilligers te begeleiden, coachen en laten leren.

Op de voorschool kunnen stagiaires worden aangesteld vanuit diverse opleidingen. Dit zijn beroepsgerichte opleidingen zoals helpende welzijn en pedagogisch medewerker (spw 3 en 4). Daarnaast staat de organisatie ook open voor beroepsoriënterende stageplekken in het kader van talentontwikkeling, oriëntatie op beroepsrichting en maatschappelijke stages.

Als organisatie nemen wij stagiaires serieus en verwachten dan ook van stagiaires dat zij serieus met de stageplaats omgaan. Stagiaires krijgen de kans om te leren, maar de kwaliteit en veiligheid van de kinderen en leidsters blijft voorop staan. We vinden het belangrijk dat stagiaires veel contact met de kinderen hebben, maar altijd in het bijzijn van beide beroepskrachten. Na gewenning gaat de stagiaire activiteiten individueel en in de groep, plannen en uitvoeren. Ook hier zijn beide beroepskrachten bij aanwezig, ze observeren dit en evalueren dit.

Als stagiaires niet goed functioneren kunnen de stages beëindigd worden.

Voorwaarden;

- van iedere stagiaire is een praktijk werkovereenkomst aanwezig en is de betreffende begeleider vanuit de opleiding bekend.
- voor iedere stagiaire is een VOG verklaring aanwezig;
- stagiaires werken altijd onder verantwoordelijkheid van een vaste leidster. Zij bepaald welke taken wel en niet door de stagiaire worden uitgevoerd en bewaakt dit ook. In de tweewekelijkse begeleidingsgesprekken worden afspraken gemaakt over taken en hier deze worden geëvalueerd en bijgesteld.
- de begeleider is verantwoordelijk voor het opnemen van contact met de opleiding wanneer de stagiaire niet naar behoren functioneert.

- de begeleidster coördineert activiteiten die elders in de organisatie door de stagiaire worden uitgevoerd en onderhoudt contacten met de begeleiders van deze activiteiten.
- verschonen en toiletgang van kinderen wordt altijd uitgevoerd onder toezicht van de leidster (deur open of toezicht via het raam)

6.3 religie en feesten

De J.J. Anspachschool is een protestants-christelijke school waar ruimte is voor andere religieuze achtergronden en culturen.

Op de voorschool worden belangrijke feesten en de verjaardagen van de kinderen uitgebreid gevierd. Wanneer het naar groep 0/1 doorschuift wordt ook aan het afscheid nemen van een kind aandacht besteed.

7. Werkwijze van de voorschool

7.1 Algemeen

De leidsters zijn gediplomeerd en zeer ervaren. Daarnaast worden ze intensief begeleid en ondersteund door de onderbouwcoördinator, de coördinator hoogbegaafdheid en de IB'er. De ruimte van de voorschool is specifiek ingericht op de peuterleeftijd. Er zijn verschillende hoeken gecreëerd waar kinderen samen en alleen kunnen spelen. Deze hoeken worden aangepast aan het thema dat op dat moment wordt behandeld.

Kinderen kunnen vanaf 3 jaar terecht op de voorschool. Als een kind wordt aangemeld volgt er eerst een intakegesprek met de ouders. Dit gesprek is bedoeld als wederzijdse kennismaking en om de werkwijze van de voorschool te vertellen. Zodra een kind bijna 3 jaar is wordt het uitgenodigd om te komen wennen. Hierover maken leidsters en ouders specifieke afspraken. Er wordt naar het kind gekeken wat hij of zij nodig heeft.

De leidsters zijn zeer betrokken en geduldig met alle kinderen. Ieder kind wordt met respect behandeld en gecorrigeerd daar waar nodig is. Dit laatste gebeurt in principe door naar het kind toe te gaan, contact te maken en aan te geven wat wel en niet goed is of mag.

7.2 Dagindeling

Op de voorschool wordt gewerkt met een vaste dagindeling die door middel van pictogrammen aan de kinderen wordt duidelijk gemaakt. De dag begint met binnenkomst (tussen 8.20 en 8.45 uur) onder begeleiding van de ouder of een andere volwassene. De leidsters maken met elke peuter contact, doormiddel van een handje of een gesprekje. De peuters kunnen dan gaan spelen met het materiaal wat er klaar ligt op tafel; een puzzel, een spel of vrij spelen in de hoeken: de bouwhoek, de leeshoek, met constructie of in de huishoek. Voordat de ouder afscheid neemt wordt er van hem of haar verwacht nog even te blijven om een boekje te lezen of een puzzeltje te maken. Ook wordt van ouders verwacht dat zij hun kind op tijd brengen en ophalen.

Als de ouders weggaan wordt het vrij spelen voorgezet, om vervolgens rond half 10 op te ruimen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een standaard liedje. Daarna nemen alle peuters plaats in de kring. Er wordt een liedje gezongen en alle peuters worden persoonlijk welkom geheten. Vervolgens is er een thema kring, deze wordt gestart met de verrassingsdoos. Hierin zit een voorwerp wat past bij het thema. Daarna worden de activiteiten van de morgen besproken en volgt een thema activiteit bijvoorbeeld een prentenboek. Bas, onze klasse-pop begeleidt en introduceert alle activiteiten. Na de kring activiteit gaan de peuters of een knutselwerkje over het besproken thema maken of wordt er een gericht spel aangeboden. Na deze activiteiten gaan ze, in kleine groepje, plassen en handen wassen.

Rond 10.15 uur gaan de peuters aan tafel zitten. De kinderen mogen zelf hun tas pakken en het fruit eruit halen. Voor het eten zingen we een liedje. Na het eten mag iedereen zelf de jas pakken en aandoen. Peuters die hulp nodig hebben worden daarbij geholpen. Als het weer het toelaat gaan zij vervolgens naar buiten. Bij mooi warm weer worden alle peuters ingesmeerd met crème tegen zonnebrand. Bij slecht weer gaan de peuters naar de speelzaal waar bewegingsactiviteiten worden aangeboden.

Om 11.15 uur wordt er opgeruimd. Dan volgt de tweede kring. De ochtend wordt afgesloten, nieuwe liedjes worden herhaald, activiteiten nabesproken en er wordt een vast afscheidsliedje gezongen. De ouders worden om 11.30 uur binnen gelaten om hun kind op te halen.

7.3 Ouderbetrokkenheid

De J.J. Anspachschool heeft de ouderbetrokkenheid hoog in het vaandel staan. We verwachten van ouders dat zij de verantwoordelijkheid over de ontwikkeling van hun kind serieus nemen. De ouders mogen van de organisatie verwachten dat zij goed en volledig geïnformeerd worden over hun kind. Dit betekent dat de leidsters zorgen dat er bij veranderingen of andere actuele zaken een brief wordt meegegeven met informatie.

Daarnaast zullen er regelmatig gesprekjes zijn met de ouders, zoals bij het brengen en halen. Voordat de kinderen starten in de peutergroep vindt er een intakegesprek plaats en als de kinderen de groep weer verlaten een afsluitend gesprek, waarbij de methode kijk ingevuld en besproken wordt met ouders. Het intake en eind gesprek wordt ten alle tijden gehouden buiten de groepstijden. (En naast al deze informatie wordt er voor de hele school, inclusief de voorschool eenmaal per jaar een informatieve bijeenkomst georganiseerd die over allerlei opvoedingsvraagstukken kan gaan.) Zo nodig wordt er een ouderinformatie avond georganiseerd die over algemene zaken gaat. Alle informatie die afwijkt van de normale gang van zaken, wordt per brief en mondeling aan de ouders verstrekt. Er kan dan gedacht worden aan: vakanties, vrije dagen, speciale dagen en hulp vragen.

7.4 Doorgaande lijn

De voorschool is een geïntegreerd onderdeel van de basisschool. Er vindt regelmatig overleg plaats tussen de leidster van de voorschool en de leerkrachten van groep 0/1 om het ontwikkelingsproces af te stemmen. Daarnaast is de coördinator hoogbegaafdheid van de school betrokken bij de voorschool. De voorschool heeft een specifiek aanbod voor kinderen die een ontwikkelingsvoorsprong hebben en heeft dus ook meer kinderen die binnen deze categorie vallen. Een kind wat een ontwikkelingsvoorsprong heeft zal ook in de verdere schoolloopbaan begeleidt worden door de Hoogbegaafdheid coördinator en zal, als dit nodig is, later ook gaan deelnemen aan de breinbrekersklas in de basisschool.

Zodra een leerling doorstroomd naar de kleutergroep zal er een warme overdracht over de ontwikkeling van het kind plaatsvinden tussen de leidster van de voorschool en de leerkracht van groep 0/1 en worden vergezeld met het observatie formulier.

7.5 Groepsgrootte De groep bestaat uit maximaal 16 kinderen. De leeftijd varieert van 3 tot 4 jaar. Er kan gekozen worden om het kind wat langer in de voorschool te laten blijven als dit, voor een specifiek kind in een specifieke situatie wenselijk is (bijvoorbeeld een kind dat in juni 4 jaar wordt). De groep wordt begeleid door twee gediplomeerde beroepskrachten, op dit moment met een vrijwilliger in opleiding. Als er aanbod is voor een stagiaire, kunnen we een stagiaire plaatsen in de groep.

Om ons werk goed uit te voeren, werken wij altijd met twee beroepskrachten, ook als het kinderaantal verminderd.

Dit schooljaar delen we het lokaal met groep 2 Dit in verband met het grote aantal aan kleuters op de J.J. Anspachschool. Er is een aanvraag ingediend voor nieuwbouw, dus zodra het kan heeft de peuterplusgroep weer een eigen lokaal.

7.6 Verlaten van de groep

Een kind mag de groep niet alleen verlaten. Als een kind op een ander moment dan na het eten en drinken naar het toilet moet dan geeft het kind dat apart aan en gaat er een leidster mee of houdt toezicht via het raam in het lokaal.

Als de kinderen gaan buitenspelen dan blijven ze in het lokaal tot alle kinderen klaar staan om naar buiten te vertrekken. Als eerste worden alle jassen naar het lokaal gehaald en daar aangetrokken. De kinderen die het zelf kunnen mogen het zelf doen. De andere kinderen worden geholpen en tevens geleerd hoe zij hun jas kunnen aantrekken. De kinderen die een jas aan hebben en dicht, verzamelen zich zittend op de grond. Ze blijven daar wachten tot iedereen klaar is. Op dat moment geven de peuters elkaar, twee aan twee, een hand en zo wordt er naar buiten gelopen.

Een ander moment om het lokaal te verlaten is het ophaal moment met de ouders. De ouders komen de kinderen ophalen in het lokaal. De peuters worden alleen opgehaald door vader of moeder of door die persoon die door vader of moeder aangewezen is en bekend gemaakt bij de leidsters.

8. Opvang bij calamiteiten

Als er tijdens de openingstijden van de peuterplusgroep onverwachts iets met een leidster gebeurt waardoor zij niet meer kan functioneren dan is er altijd een tweede persoon aanwezig die als achterwacht fungeert. Daarna kan de leerkracht in het naastgelegen lokaal ingeschakeld worden of een medewerker van de school (in het hoofdgebouw op hetzelfde terrein).